

[Jensen (Lillering).]

hele Amtskontoret til Aarhus vilde ogsaa være urimeligt over for den vestlige Del af Skanderborg Amt, hvis Indbyggere vilde faa alt for langt til Amtskontoret. Dertil kommer, at den store By Aarhus giver Overøvrigheden saa mange Sager til Ekspedition, at en Adskillelse af de to Amter er det mest naturlige.

Det var ogsaa en Deling af Amterne, som blev foreslaaet af en Deputation, der i 1915 søgte Indenrigsministeren og forelagde ham tre Andragender, henholdsvis fra Aarhus Byraad, Aarhus Sagførerforening og Aarhus Amtsraad i Forbindelse med Sogneraadforeningen i Aarhus Amt.

Saaledes er Spørgsmaalet rejst Gang paa Gang, og i 1919 blev et Andragende fra begge Amters Sogneraadforeninger og Amtsraad samt Aarhus Byraad indbragt her i Tinget. Dette Andragende, som blev behandlet i Finansudvalget, resulterede i, at Udvalget indstillede Andragendet til Indenrigsministerens Velvilje, og han opfattede denne Indstilling som en Opfordring til at fremsætte Forslag om en Deling, men der skete dog ikke mere i Sagen.

I 1924 rejstes Sagen igen af det ærede Medlem Hr. Sneum, støttet af de daværende Medlemmer af dette Ting Kammersgaard og Lange. Den daværende Indenrigsminister Hauge udtalte sin store Sympati for en Deling, men ønskede den dog udsat foreløbig for at løse Spørgsmaalet sammen med en anden Opgave, som forelaa.

Naar der har kunnet hengaa saa lang Tid, uden at dette Spørgsmaal er blevet løst, er Grunden at søge i den Omstændighed, at den kgl. Borgmester i Aarhus har ledet Amtets Kontorafdeling i Aarhus siden 1926. Men dette Embede har været vakant siden 1. Oktober 1939, og ved Amternes Deling kan man nedlægge dette Borgmesterembede, og ved Afhændelse af Borgmestergaarden vil Staten faa Midler frigjort til Ordningens Gennemførelse. Dertil kommer, at Aarhus Byraad har bevilget 100 000 Kr. samt Grund til Amtmandsbolig, og Aarhus Amtsraad har bevilget 75 000 Kr. til samme Formaal.

Et Spørgsmaal, som melder sig for mange i denne Forbindelse, er den foreløbig henlagte Indlemmelse sag vedrørende Forsteder til Aarhus. Jeg gaar ud fra, at en Deling af Amterne ikke vil faa nogen Indvirkning paa Ministeriets Afgørelse af denne Sag, naar den igen kommer til at ligge for.

Til Lovforslagets Paragraffer har jeg ingen Bemærkninger at gøre; de er let overskuelige; men jeg har ønsket at gøre disse

almindelige Bemærkninger til selve Sagen, og idet jeg takker Ministeren for Fremsættelsen af Lovforslaget — og jeg tror, jeg kan fremsætte denne Tak for de interesserede Amts-, By- og Sogneraad samt alle andre Myndigheder, som har Ærinde paa Amtskontoret —, anbefaler jeg paa mit Partis Vegne Lovforslaget til hurtig Gennemførelse, idet jeg gør opmærksom paa, at Tilsagnet fra Byraad og Amtsraad er terminsbestemt, saa det kan have Betydning at gøre Sagen færdig fra Rigsdagen saa snart som muligt. Jeg anbefaler Lovforslaget til Vedtagelse.

Krag: Det her foreliggende Forslag er, hvad selve Sagen angaar, en gammel Kending her i Rigsdagen. Jeg tror, man kan sige, at ikke nogen Indenrigsminister i dette Aarhundrede har undgaaet at komme i Berøring med disse Planer og blive stillet over for det Krav, som dette Lovforslag er Udtryk for Ønsket om Opfyldelse af. Hidtil har der, naar dette Krav har været rejst, i Virkeligheden ikke været Enighed inden for de forskellige Kommunalraad paa Land og i By, som Sagen angaar. Fra Aarhus Kommunes Side og fra Aarhus Amtsraads Side er det jo ikke, Vanskelighederne er kommet; de er kommet fra Skanderborg og fra forskellige af Byerne inden for de to Amter, og denne Uenighed har naturligvis ikke gjort Behandlingen af dette Problem lettere eller tjent til at fremme Gennemførelsen af den her foreslaaede Ordning.

Det skal erkendes, at hvad Antallet af Sager angaar, hvad Antallet af Indbyggere angaar, er Aarhus-Skanderborg Amter betydeligt besværligere for den der ansatte Amtmand end noget andet Amt, ligesom det maa indrømmes, at dette, at Amtskontoret er i Aarhus og Stiftsøvrigheden der har sit Sæde, ogsaa gør det besværligt for Amtmanden gennem Rejser og Møder at varetage sit Embede paa fyldestgørende Maade og udøve den Kontrol, som det nu engang er Amtmandens Sag paa visse Omraader at udøve. Disse Sider af Sagen taler uægteligt nu, som Tilfældet var gennem alle de forskellige Stadier, hvorpaa denne Sag har været behandlet, for at foretage en saadan Deling, og det ser endvidere ud, som om man baade i Aarhus og Skanderborg Amtsraad saavel som naturligvis i Aarhus Byraad nu er enig om at anbefale Deling.

Uægteligt taler derfor ogsaa det Forhold, at man hidtil af Hensyn til Forretningernes Omfang i de to Amter har opretholdt det kgl. Borgmesterembede i Aarhus. Dertil henlagde man nogle forskellige Sager vedrørende Aarhus Amtsraadsreds, da Sa-